

BOEK ZES KERKHOVEN MEER DAN VOORAF GEDACHT IN GEMEENTE OIRSCHOT

‘Begraafplaatsen meer dan plekken van rouw’

Elf kerkhoven waren er bekend in de gemeente Oirschot, maar de schrijvers van een boek hierover ontdekten er zeven-tien. „Bronnen van geschiedenis, cultuur en herinnering.”

Wilma van Hout

Oirschot

In het rijke religieuze erfgoed van Oirschot neemt het funerair erfgoed een belangrijke plaats in. Om een goed beeld te krijgen van de begraafplaatsen zijn de beide heemkundekringen, Den Beerschen Aard en De Heerlijkheid Oirschot, gevraagd deze te inventariseren.

Deze inventarisatie leverde zoveel interessante informatie op, dat in het Erfgoedplatform het idee ontstond dit te bundelen in een boek over de begraafplaatsen in de gemeente Oirschot.

Met ondersteuning van Theo Kralt, adviseur Erfgoed en Monumenten gemeente Oirschot, hebben Jan Aerts en Guus Staps van heemkundekring Den Beerschen Aard, en Han Smits en Arthur de Vries van heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot gezamenlijk dit boek geschreven.

Verleden en toekomst

Kralt vertelt waarom dit boek belangrijk is binnen het erfgoed in Oirschot: „Begraafplaatsen gaan mee in veranderingen in de samenleving. Ze zijn een spiegel van het verleden, maar ook voor de toekomst. De winst van het boek is dat we nu zeventien be-

▲ De schrijvers van het boek over de begraafplaatsen, v.l.n.r.: Arthur de Vries, Guus Staps, Han Smits, Jan Aerts, bij het Boterkerkje in Oirschot. FOTO KEES MARTENS/DCI MEDIA

graafplaatsen kennen in plaats van de elf waar we eerst vanuit gingen. Een aantal waren er onbekend of onbeschreven.”

Een van de begraafplaatsen in het boek is bij het Boterkerkje aan het Vrijthof in Oirschot. De ruimte rondom het kerkje werd vroeger gebruikt als kerkhof en was iets groter dan wat nu de tuin is. „Nadat het verboden was om hier te begraven zijn er twee grafstenen blijven liggen. Deze zijn later rechtop gezet tegen de zijgevel van het kerkje waar ze beter in tact blijven en beter te zien zijn voor voorbijgangers”, zegt Smits. „Een van de stenen is van Willem van Haarst, die in Huize Schoonoord woonde. Op zijn grafsteen staat de tekst *Hij sliep op Schoonoord in om in een schooner oord te ontwaken.*”

Bij de ingang van de begraafplaats in Oostelbeers staat een en-

gelbewaarder met een slapend kind op de arm. Volgens Aerts en Staps een beeld dat je zelden ziet bij begraafplaatsen.

Ook zijn er op deze begraafplaats vier oorlogsgraven te vinden. Zeven bemanningsleden van een bommenwerper, die neerstortte op de Oostelbeerse heide. „Zij waren eerst in zeven graven begraven, maar door ruimtegebrek zijn zij herbegraven in vier graven met nieuwe grafstenen.”

Burgemeestersfamilie

Een bekend graf op de begraafplaats in Middelbeers is dat van de familie Smulders. Deze familie leverde verschillende burgemeesters voor de gemeente Oost-West- en Middelbeers.

Maar ook van andere bekende Beerzenaren is het verhaal opgetekend in het boek. „Grafstenen van geruimde graven staan tegen

de kerk van Middelbeers. Dit zijn grafstenen van mensen waar een verhaal achter zit of het is een grafsteen die we uniek vinden. De verhalen zijn vaak nog wel bekend bij oudere generatie, maar we moeten ook bedenken hoe we ze kunnen doorgeven aan de jeugd”, aldus Aerts.

Wethouder Joep van de Ven ontving het eerste exemplaar van het boek. Hij verwoordde treffend de waarde van het boek: „Veel mensen brengen in het buitenland vaak een bezoek aan een begraafplaats, maar zelden aan die in de eigen gemeente. Het zijn niet alleen plekken van rouw, maar ook bronnen van geschiedenis, cultuur en herinnering.”

■ Het door Sofie den Ouden van grafisch ontwerp bureau Vissen-Com vormgegeven boek is te koop bij 't Bint in Oirschot, 19.50 euro.